

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2022. július 26.

Nem biztos, hogy a REPowerEU a gyakorlatban is lépést tud majd tartani az ambiciózus tervekkel – figyelmeztetnek az uniós számvevők

A REPowerEU, az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függés gyors csökkentésére, az energiaellátás uniós szintű diverzifikálására és a zöld átállás felgyorsítására irányuló uniós terv jelentős gyakorlati kihívásokkal szembesülhet – erre figyelmeztet az Európai Számvevőszék egy ma közzétett véleményében. A REPowerEU sikere különösen attól függ, hogy valamennyi szinten végrehajtják-e a szükséges kiegészítő intézkedéseket, és hogy elő tudják-e teremteni a mintegy 200 milliárd eurós finanszírozást.

Ukrajna orosz megszállását követően az Európai Tanács úgy határozott, hogy az Uniónak a lehető leghamarabb, teljes mértékben meg kell szüntetnie az orosz gáz-, olaj- és szénimporttól való függőségét. Az Európai Bizottság ezért előterjesztette a REPowerEU-tervet, amely a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentése és az energiaellátás uniós szintű diverzifikálása révén kívánja növelni az uniós energiarendszer rezilienciáját. Ez a célkitűzés a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön (RRF) keresztül valósul majd meg: az azt támogató intézkedéseket a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek REPowerEU-fejezetei tartalmazzák majd.

„Ukrajna orosz inváziója nyomán reflektorfénybe került a gáz-, olaj- és szénimporttól való függőségünk: az Uniónak feltétlenül cselekednie és gyorsan reagálnia kell a fokozódó energiabiztonsági aggályokra – jelentette ki Ivana Maletić, a véleményért felelős számvevőszéki tag. – Úgy véljük azonban, hogy a REPowerEU a jelenlegi formájában nem feltétlenül képes gyorsan azonosítani és végrehajtani az Unió energiabiztonságára és -függetlenségére közvetlen és legnagyobb hatást gyakorló uniós stratégiai projekteket.”

Bár a javaslat átfogó áttekintést nyújt a kontextusról és a fő kihívásokról, a számvevők több következetlenségre is rámutatnak a REPowerEU kialakítását illetően. Míg a REPowerEU célkitűzése az Unió egészére összpontosít, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a tagállamok által javasolt intézkedések révén hajtják végre. A számvevők szerint ez kockázatot jelent a felmerülő kihívások stratégiai kezelése szempontjából, és oda vezethet, hogy egyes, az Unió egésze számára stratégiai jelentőségű projekteket nem a REPowerEU-n keresztül finanszíroznak majd.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett véleményről. A vélemény teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A Bizottság becslése szerint a REPowerEU céljára – ezen belül az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalának 2027-ig történő fokozatos megszüntetéséhez – további 210 milliárd euró értékű beruházásra lesz szükség. A rendelkezésre bocsátott kiegészítő finanszírozás teljes összege azonban csak 20 milliárd euró; a többi finanszírozási forrás kívül esik a Bizottság hatáskörén, és attól függ, hogy a tagállamok hajlandók-e erre a célra felhasználni a fennmaradó RRF-hiteleket, vagy forrásokat átcsoportosítani más uniós szakpolitikáktól, különösen a kohéziós és vidékfejlesztési politikától. Ezért az uniós számvevők figyelmeztetnek, hogy a ténylegesen rendelkezésre álló teljes finanszírozási összeg nem feltétlenül lesz elegendő a becsült beruházási igények fedezésére.

A számvevők szerint a pénzeszközök tagállamok közötti tervezett elosztása szintén problémákat vet fel. Mivel azokat ugyanolyan arányban osztanák szét, mint kezdetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait, az allokációk nem tükröznék sem a REPowerEU jelenlegi kihívásait és célkitűzéseit, sem pedig a tagállamok sajátos szükségleteit. A REPowerEU-fejezetek benyújtására nem írnak elő konkrét határidőt, így kisebb valószínűséggel sikerül majd azonosítani a lehetséges határokon átnyúló projekteket és ösztönözni azok megvalósítását. Nem állnak rendelkezésre összehasonlító elemzések, így kisebb a stratégiai rálátás arra, mely projektek képesek a legnagyobb mértékben hozzájárulni az Unió energiabiztonságához és energetikai függetlenségéhez.

Véleményünkben a számvevők emellett a REPowerEU-t érintő más hiányosságokra is rámutatnak, többek között a beszámolás, a nyomon követés és az értékelés, valamint a REPowerEU-fejezetek benyújtása és értékelése terén.

Háttér-információk

Az Európai Bizottság 2022. május 18-án előterjesztette a REPowerEU-tervet, a reziliensebb energiarendszer és a valódi energiaunió megvalósításának ütemtervét, amely ezt a célt a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés megszüntetése, az energiaellátás uniós szintű diverzifikálása és a tiszta energiára való átállás felgyorsítása révén kívánja megvalósítani. A REPowerEU-tervben foglalt intézkedések az energiamegtakarítás, az energiaellátás diverzifikálása, a megújuló energia gyorsított bevezetése (a fosszilis tüzelőanyagok otthonokban, iparban és villamosenergia-termelésben való helyettesítésére), valamint tiszta energia előállítása révén szolgálják ezt a célt.

A ma közzétett vélemény célja, hogy értékelést nyújtson a REPowerEU általános kialakításáról, a javasolt módosítások megfelelőségéről és a végrehajtás potenciális kockázatairól.

A 04/2022. sz. vélemény jelenleg angol nyelven érhető el a [Számvevőszék honlapján](#); a többi uniós nyelvi változatot szintén hamarosan közzéteszük.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547